

Datum
2020-03-26

Diarienummer
BTN 2020/22.182

Handläggare
Helén Almroth
08 - 535 365 45
helen.almroth@huddinge.se

Mottagare
Bygglövs- och tillsynsnämnden

Underlag inför mål och budget 2021–2023

Förslag till beslut

Bygglövs- och tillsynsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

1. Förslag till underlag inför mål och budget 2021–2023 för bygglövs- och tillsynsnämnden godkänns.
2. Förslag till ändrad taxa för bygglöv, kartor och mättjänster, HKF 2200, enligt bilaga 5 godkänns.
3. Förslag till ändrad taxa för alkohol och tobak, HKF 4250, enligt bilaga 12 godkänns.
4. Förslag till ändrad taxa för livsmedel, HKF 4230, enligt bilaga 13 godkänns.
5. Förslag till ändrad taxa enligt miljöbalken samt taxebilagor, HKF 4210, enligt bilaga 14a-c godkänns.
6. Förslag till ändrad taxa enligt lag om sprängämnesprekursorer, HKF 1800, enligt bilaga 15 godkänns.
7. Förslag till ändrad taxa enligt strålskyddslagen, HKF 4240, enligt bilaga 16 godkänns
8. Protokollet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Huddinge kommuns nya mål med fokus på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet i kombination med Agenda 2030, som innebär en mobilisering för omställning till en hållbar utveckling, kommer sannolikt att öka behovet av insatser inom bygg- och tillsynsnämndens område. Det kommer att bli aktuellt med mera tillsyn och rådgivning för att bidra till måluppfyllelse men också mera kontroll för att fler normer ska uppnås.

Merparten av nämndens verksamhet är avgiftsfinansierad och det anslag som finns för myndighetsutövning i samband med klagomål med mera är viktigt eftersom andelen klagomål och överklaganden ökar.

Under perioden 2021 till 2023 kommer nämnden att satsa på utveckling av digitala rutiner för att effektivisera tillsyn. Nämnden planerar även för övertagande av tillsyn av vissa objekt som länsstyrelsen har tillsyn över för att det

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
miljö- och bygglövsförvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

är fördelaktigt för näringsidkare med lokal tillsynskompetens samtidigt som det ur personalförsörjningshänseende är positivt med tillsyn över B-anläggningar.

Bygg- och tillsynsnämndens verksamhet kan under perioden 2021–2023 behöva anpassas till pågående lågkonjunktur inom byggsektorn om den blir långvarig.

Taxor inom nämndens verksamhet föreslås justeras enligt bilagda förslag.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutar i juni om mål och budget för kommande år. Samtliga nämnder ska under april månad lämna ett förslag till mål och budget inom sitt ansvarsområde. Ärendet ska innehålla de viktigaste förutsättningarna för aktuell planeringsperiod. I enlighet med kommunens instruktion ska nämnden kortfattat på ett övergripande plan beskriva mål, ekonomiska konsekvenser samt vilka åtgärder, effektiviseringar och förbättringar som kan bli aktuella utifrån det ekonomiska läget.

Vidare innehåller ärendet förslag till ändrade taxor för bygglov, kartor och mättjänster samt tjänster inom miljötillsynsavdelningens ansvarsområde.

Förvaltningens synpunkter

Förutsättningar och ekonomiska konsekvenser

Förändringar av volymer (befolkningsutveckling, förändrade behov /förväntningar)

Kommunens planerade snabba tillväxt leder till en ökad efterfrågan på tjänster inom samhällsbyggandet vilket bland annat gör att kompetensförsörjningen är viktig. När Huddinge ska växa så mycket som kommun kan det medföra svårigheter att rekrytera specialister. En hög precision i befolkningsprognoserna är nödvändigt för att planera för en utveckling av verksamheten i takt med tillväxten.

För att tillgodose att det finns bostäder till den ökande befolkningen krävs en hög byggtakt. För att förvaltningen ska kunna medverka till en sådan krävs en effektiv och välfungerande organisation. Myndighetsutövningen inom plan- och byggområdet har även tidskrav för hur lång handläggningen av ärenden får vara. Vid en hög byggtakt är det därför av stor vikt att det finns en organisation som kan tillhandahålla en effektiv handläggning som följer lagstiftningen.

Kommunens planerade snabba expansion av Flemingsbergsdalen ställer stora krav på förvaltningen. För att inte bli en ”bromsande” faktor i detta samhällsbyggande krävs att verksamheten har kompetens på plats när byggnationen förväntas komma till stånd. Möjligheten att bibehålla befintlig personal är därför viktig för att kunna ta sig an dessa utmaningar.

Befolkningsprognosen pekar på en större ökning av andelen invånare över 65 år, speciellt över 80 år, vilket sannolikt leder till en ökad efterfrågan på bostadsanpassningsbidrag.

Kommunens planeringsförutsättningar med en nolluppräknings av ekonomiska ramar leder till att volymökning, kostnadsutveckling, hänsyn till nya

målsättningar med mera måste anpassas till det faktiska ekonomiska utrymmet. För nämndens verksamhet är möjligheten till avgiftsfinansiering avgörande för hur och i vilken omfattning myndighetsutövning och service till medborgare och näringsliv kan bedrivas.

Utgångspunkten för perioden 2021–2023 är att fokusera på kärnverksamhet och utveckling som främst är kopplad till förbättrad service genom ökad digitalisering.

Hur klara åtaganden med en stramare budget och hur påverkar detta BTN:s verksamheter?

Bygglovsavdelningen (BLA)

Bygglovsverksamheten är till stora delar avgiftsfinansierad vilket innebär att verksamheten påverkas mindre av minskade eller frysta ramar. Detta förutsatt att en kostnadsökning för verksamheten kan regleras med ökat avgiftsuttag. Det är främst hanteringen av bostadsanpassningsbidrag som påverkas av förändringar i ram eftersom denna del av verksamheten är helt anslagsfinansierad.

En bibehållen nolluppräkningsram av den ekonomiska ramen påverkar förvaltningens servicenivå och möjlighet att hantera klagomål och överklaganden. Det kan också bli tal om att anpassa tillsynen över byggverksamheten i kommunen.

Möjlighet att finansiera tillsynsverksamhet med avgifter saknas i plan- och bygglagen. Vissa ärenden leder till att en byggsanktionsavgift tas ut av ett tillsynsobjekt, som kan ses som en viss kompensation. Men tillsynsverksamheten i stort måste finansieras genom anslag.

Ansökningar om bostadsbidrag som uppfyller kraven för att beviljas måste ges av kommunen. Ett bibehållande av 2020 års anslag kommer på sikt att resultera i reducering av personal med längre handläggningstider som följd. Detta blir speciellt påtagligt i och med att andelen äldre i kommunen ökar.

Lantmäteriafdelningen (LMA)

Under planeringsperioden kommer Huddinge i samverkan med Södertörns kommunerna att satsa på ett nytt kartsystem. En investering som på sikt kommer att underlätta en ökad användning av geodata i kommunala verksamheter som bas för en digital utveckling i syfte att öka nyttan för medborgare.

LMA beräknar att kommunen kommer att behöva investera 1 mnkr per år 2021–2023 i det nya kartsystemet som kommer att möjliggöra en mer kvalitativ och rationell handläggning och produktion av geodata.

Miljötillsynsavdelningen (MTA)

Så länge det är möjligt att anpassa avgiften efter tillsynsuppdraget och därigenom tillskapa en budget för miljötillsynen kan verksamheten utföras i den omfattning

och till den kvalitet som behövs för att säkerställa att kommunen har kontroll över det lokala miljö- och hälsoskyddet.

Klagomålsärenden måste till övervägande del skattefinansieras då majoriteten av klagomålsärenden inte leder till ingripande från nämndens sida. Därmed saknar nämnden möjlighet att ta ut avgifter enligt gällande taxa. Under 2018 avslutades 336 klagomålsärenden, men endast sex procent av dessa bedömdes vara befogade.

En utebliven uppräknings av anslag innebär utmaningar både inom tillsyns- och utvecklingsområdena. En konkret utmaning i den löpande tillsynen är att effektivisera handläggningen av klagomål, framför allt så kallade obefogade klagomål. Obefogade klagomål är sådana ärenden där invånare och företag lämnar in synpunkter på missförhållanden som nämnden inte finner stöd i lagen att förelägga om eller förbjuda. För dessa kan avgift inte debiteras. Hanteringen av den ökande andelen obefogade klagomål innebär att den planerade tillsynen får prioriteras ned.

Snäva ekonomiska ramar kan leda till att tillsynen av kända förorenade områden som är tidskrävande måste prioriteras ned för att det sällan går att debitera för nedlagd handläggningstid.

Saneringen av förorenade områden bör prioriteras utifrån ett samhällsbyggnadsperspektiv. Förorenade områden är både fördröjande och fördröjande i samhällsbyggnadsprocessen. Om särskilda medel tillförs kan nämnden prioritera områden som är utpekade för exploatering istället för att föroreningarna behöver hanteras först i samband med detaljplaneprocessen. Att denna tillsyn riskerar att utebli ser förvaltningen som problematisk eftersom det i sin tur innebär att det inte går att uppfylla mål nr 66 i Huddinge kommuns miljöprogram år 2017–2021 och som gäller inventering och sanering av förorenade områden. Bedömningen är att det behövs anslagsmedel för ytterligare en (1) årsarbetskraft för att utföra detta uppdrag.

Förvaltningen ser framtida utmaningar och stora möjligheter inom digitalisering, särskilt inom områdena IOT (Internet of Things) och AI (Artificiell Intelligens). Till exempel skulle tillsynen kunna genomföras via teknisk övervakning eller med stöd av mobila enheter helt i fält. En fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering är nödvändig för att klara ökade behov i takt med en växande kommun. En växande kommun innebär fler förskolor, fler matställen, med andra ord fler ärenden.

Resultat 2019 (ekonomi, verksamhetsresultat)

Bygglövs- och tillsynsnämnden redovisade ett budgetöverskott på 2,7 miljoner kronor för 2019. Det är främst bygglövsavdelningen och miljötillsynsavdelningen som står bakom överskottet där intäkterna av taxor och avgifter var högre än budgeterat. Vissa av nämndens verksamheter har svårt att hitta kompetent personal då det finns en stor konkurrens på arbetsmarknaden, detta kan leda till ökade lönekostnader eftersom vissa yrkesgrupper är bristyrken.

Ett regeringsuppdrag till Lantmäteriet, det så kallade PSI-direktivet, kommer att fastställas för åren 2021/2022. Det gäller hanteringen av öppna data och som

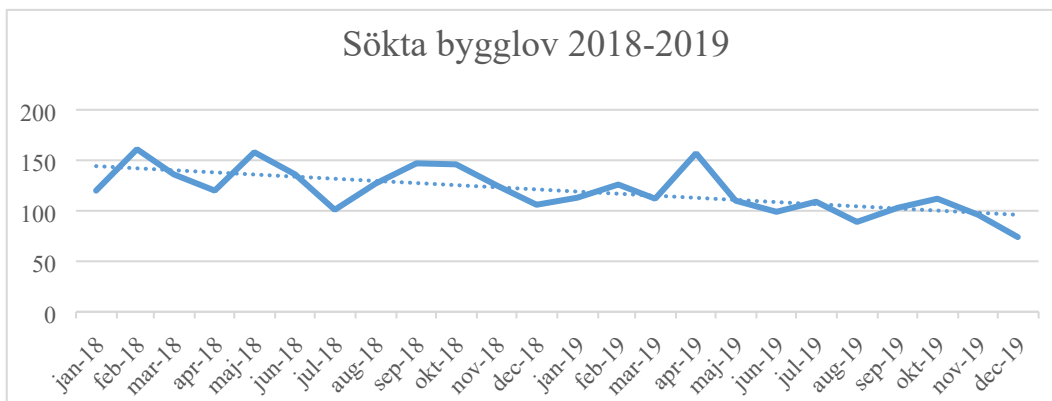
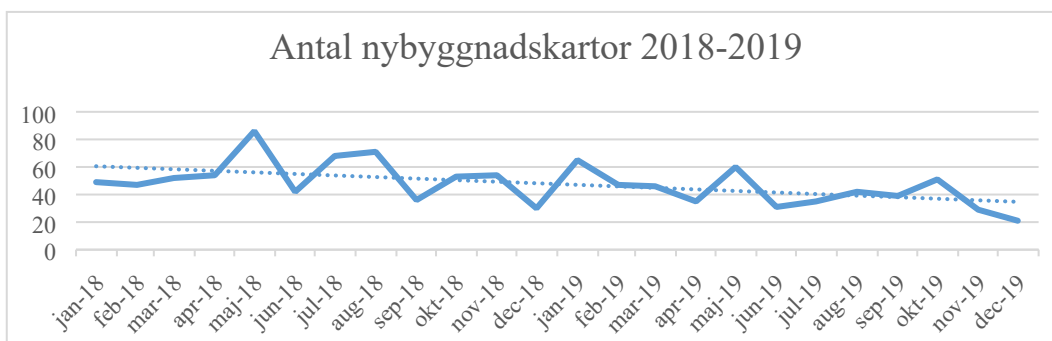

Datum
2020-03-26

Diarienummer
BTN 2020/22.182

kommer att styra statliga myndigheter och kommuner. Om tillgängliggörande av öppna data avgiftsfritt realiserar riskerar lantmäteriafdelningen minskade intäkter på cirka 1,9 mnkr vilket måste tas hänsyn till under planeringsperioden.

Konjunkturen i samhället har stark koppling till bostadsbyggandet och ärendeströmning för kartbeställningar, bygglov och fastighetsbildning. Under perioden 2018 - 2019 har förvaltningen sett en nedåtgående trend vad gäller både ansökta nybyggnadskartor och bygglov. Se nedan:

Om denna trend håller i sig innebär det lägre intäkter vilket på sikt kan innebära underskott om inte organisationen eller intäkterna anpassas därefter. Kommunens befolkningsprognos pekar i motsatt riktning och då en ökande befolkning kräver ökat bostadsbyggande skapas en osäkerhet kring planering av verksamheten.

Förvaltningen förespråkar en teknisk justering av nämndens budget där 6,2 miljoner kronor förs över till klimat- och stadsmiljönämnden. Idag ligger stabens kostnader under bygglovs- och tillsynsnämnden och dessa bör fördelas ut mellan nämnderna för att dessa bättre ska spegla verksamheternas kostnader. Detta är av vikt för att kunna jämföra verksamheten bättre med andra kommuner och skapa väl underbyggda taxor.

Identifierade förbättringsområden i verksamhetsberättelse 2019

Fortsatt utveckling och förbättring från höga nivåer behöver göras inom områdena digitalisering och med att jämföra, analysera och förbättra. Detta är en del av förvaltningens pågående arbete med ständiga förbättringar och beskrivs närmare i nämndens verksamhetsplan för 2020.

Jämförelser med andra kommuner

Bygglovsavdelningen (BLA)

Huddinge kommun ingår i Bygglovsalliansen och Stadsbyggnadsbechen. Av 17 jämförda kommuner i Bygglovsalliansen har Huddinge den största mängden ansökningar och en effektivitet (antal ansökningar per årsarbetare strax över genomsnittet (Bygglovsalliansens statistik för 2018 Huddinge:68 Medel: 67)).

Genom Sveriges kommuner och regioner kan taxans tidsuppskattning jämföras med ett femtontal andra kommuner. Vid en jämförelse med dessa kommuner visar det att Huddinge kommuns tid för handläggning, och därmed avgifter, ligger under eller på medel för majoriteten av de ärenden som ingår i jämförelsen.

Miljötillsynsavdelningen (MTA)

MTA deltar i Miljösamverkan Stockholms län där alla kommuner årligen rapporterar in och jämför överenskomna nyckeltal såsom självfinansieringsgrad, debiterade tillsynstimmar och tillsynsbesök. Huddinges miljötillsynsavdelning placerar sig regelmässigt högt (topp 3) vid jämförelse med övriga länets kommuner vilket är ett kvitto på att rutiner och processer är mogna och arbetssätten fungerar väl.

En genomsnittlig handläggningstid för ärenden inom miljö- och hälsoskydd samt livsmedel, är 12,5 dagar från det att det inkommit till nämnden fram till beslut. Urvalet är från år 2019 och bygger på de ärenden som kommer in till nämnden i form av ansökningar eller anmälningar. 12,5 dagar är mediantid.

Miljöbalkstaxan befinner sig vid snittet bland övriga kommuner inom Stockholms län: 1242 kr/timme jämfört med medelvärdet 1246,65 kr /timme.

Lantmäteriafdelningen (LMA)

LMA har inom samverkansarbetet med Södertörns kommunerna gjort en analys kring systemförvaltning och av det gemensamma kartsystem som kommunerna förvaltar. Där har en ny förbättrad förvaltningsorganisation bildats som innebar en minskning av organisation på mer än 50 procent med avseende på nya förbättrade arbetsformer. Dessutom påbörjas en ny upphandling av nya system för kartproduktion, detta görs dels för att avtalet med nuvarande leverantör upphör 2022. Man har också där sett en minskning av driftkostnader på cirka 25 procent årligen. Nya system bör ge möjligheter till ökad digital användning och förenkling hos användare.

Huddinge kommun har en handläggningstid för en avstyckning på cirka fyra månader. Det är i nivå med vad de 10 bästa kommuner med egen

lantmäterimyndighet presterar och betydligt snabbare än den statliga förrättningstiden som ligger på över ett år.

Nya och/eller ändrade förutsättningar (lagar, regler, statsbidrag)

- Takten i klimatomställningen behöver öka och Huddinge kommun behöver göra mer för att underlätta för förvaltningar, kommunala bolag och invånare att göra mer klimatsmarta val. Kommunens verksamheter behöver arbeta utifrån nya nationella och internationella miljömål, samt intensifiera arbetet med energieffektivisering och utbyte av bensin- och dieseldrivna fordon mot fossiloberoende alternativ för att kunna nå målet mot en fossilt oberoende fordonsflotta 2025.
- Nya regler från den 1 mars 2020 för Attefallshus som innebär att den tillåtna byggnadsarean utökas från 25,0 m² till 30,0 m². Detta påverkar kommunens utbyggnad av offentliga verksamheter och infrastruktur, eftersom fler kan flytta in i kommunen och därmed så påverkas infrastrukturen, tex. avlopp, sophämtning mm.)
- Inom plan- och bygglagens område pågår för tillfället två större regeringsutredningar om ny reglering av lagen. Utredningsuppdragen omfattar genomgripande förändringar i lagstiftningen vad gäller lov, anmälan samt tillsyn varför nämndens verksamhet kan komma att påverkas inom de närmaste åren. I vilken omfattning är dock oklart.

Verksamheten 2020

Verksamheten under 2020 är inriktad på att fokusera på kärnuppdragen, som för BTN:s del är myndighetsutövning. Utgångspunkten är att budget kommer att hållas och visst ekonomiskt överskott beräknas kunna reinvesteras i den pågående digitaliseringen som har som målsättning att effektivisera verksamhet och service.

Mål och budget 2021

Utgångspunkten för 2021 är densamma som för 2020, men med skillnaden att det blir allt viktigare att utöver kärnuppdraget prioritera de delar av verksamheten som bidrar till omställning till ett mera hållbart och klimatsmart samhälle.

Mera fokus inom både bygglovs- och miljöområdena kommer att läggas på energiaspekter i planering och byggande.

Utblick 2022 – 2023

För att kunna satsa på mer än myndighetsutövning är det nödvändigt att anslag ökas efter flera år med nolluppräknning om det ska vara möjligt att ansvara för effektiv och utvecklad tillsyn, prövning och förrättning i en växande kommun. Alternativet är att kommunen succesivt höjer taxor och på det sättet skapar möjligheter att stärka resurserna.

Det kommer att vara nödvändigt med stora och samlade satsningar för ett lyckas med omställning till ett mera hållbart samhälle. Även om det mesta inom nämndens verksamhet kan täckas med avgifter så kommer utveckling och nya ansvar behöva anslag.

Investeringar

Nämndens föreslagna investeringar redovisas i bilaga 2.

Förslag till taxeändringar

Ändringar i taxa för bygglov, kartor och mättjänster

Huddinge kommuns taxa för bygglov, kartor och mättjänster bygger på självkostnadsprincipen enligt kommunallagen (2017:725), vilket innebär att kommunen inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar de kostnader kommunen har för att tillhandahålla tjänsten eller nyttigheten. Vad gäller de flesta typer av ärenden har därför en genomsnittlig avgift räknats ut baserat på tidsåtgång samt nämndens kostnader för bland annat personal, material, utrustning, lokaler och administration som behövs för att utföra handläggning. Vissa ärendetypers avgift baseras på timdebitering eller annan lagstiftnings bestämmelser. För den rådgivnings- och serviceverksamhet som sker tas ingen avgift ut.

Avgifterna i taxan är beräknade på en timkostnad som återspeglar en ökad lokalkostnad och för bygglovsavdelningen innebär detta att timavgiften är 1 311 kronor. De förändringar som gäller bygglovsverksamheten föreslås dels för att beräknad tidsåtgång minskas något i flera ärenden genom ytterligare digitaliseringsåtgärder och dels på grund av ökad tidsåtgång för attefallsärendena och i genomförandeskedet. Justeringar har också gjorts för ett mer rättvist avgiftsuttag för mindre åtgärder där avgifterna minskats för bland annat lov för inglasning av en balkong samt trädfällning.

Förändringarna för kart- och mätverksamheten är få och innebär endast redaktionella ändringar, mindre justeringar i kostnad samt förtydligande av avgiftsposter.

Ändringar i taxor inom miljötillsynsavdelningens ansvarsområde

- **Alkohol och tobak:** inga ändringar föreslås i avgifterna. Avgifterna höjdes senast sommaren 2019 och bedöms i nuläget motsvara nämndens kostnader för tillsyn och prövning.
- **Livsmedel:** inga ändringar i avgifterna, endast redaktionell ändring till Sveriges kommuner och regioner föreslås.
- **Miljöbalken:** föreslås ändras så att årlig avgift ska betalas från och med det år som följer nämndens beslut om tillstånd eller godkännande till verksamheten. Detta innebär en mer rättvis fördelning av de årliga avgifterna, i och med att verksamheter inte betalar årliga avgiften första året vilket kan vara orättvist för den som startar sent på året. I taxebilaga 1: avgifterna för tillsyn över kommunens vägnät höjs från 30 till 50 timmar. Taxebilaga 2: avgifterna för tillsyn över livsmedel och foder sänks betydligt då det erfarenhetsmässigt har visat sig att tillsynen inte är lika omfattande som taxan anger.
- **Sprängämnesprekursorer och Strålskyddslagen:** taxorna föreslås ändras enbart redaktionellt genom att nämndens möjlighet att redaktionellt

Datum
2020-03-26

Diarienummer
BTN 2020/22.182

ändra taxorna tas bort samt att möjligheten att räkna upp taxorna enligt PKV-indexet tas bort. Denna bestämmelse behövs inte i och med att timavgiften enligt taxorna följer timavgiften enligt miljöbalkstaxan, HKF 4210, vilken kan indexjusteras av nämnden. Den nya timavgiften ska då automatiskt tillämpas.

Förvaltningens förslag till ändringar av taxor inom bygglovs- och tillsynsområde redovisas i sin helhet i bilaga 3–17.

Lars Fladvad
TF förvaltningsdirektör

Tove Bodin
Avdelningschef

Helén Almroth
Enhetschef

Bilagor

- Bilaga 1. Planeringsförutsättningar
- Bilaga 2. Investeringar
- Bilaga 3. Redovisning av föreslagna ändringar i taxa för bygglov, kartor och mättjänster
- Bilaga 4. Taxa för bygglov, kartor och mättjänster med markerade ändringar
- Bilaga 5. Förslag till ändrad taxa för bygglov, kartor och mättjänster
- Bilaga 6. Redovisning av föreslagna ändringar i taxor inom Miljötillsynsavdelningens ansvarsområde
- Bilaga 7. Taxa alkohol och tobak inkl. taxebilaga med markerade ändringar
- Bilaga 8. Taxa livsmedel med markerade ändringar
- Bilaga 9a-c Taxa miljöbalken samt bilagor med markerade ändringar
- Bilaga 10. Taxa sprängämnesprekursioner med markerade ändringar
- Bilaga 11. Taxa strålskyddslagen med markerade ändringar
- Bilaga 12. Förslag till ändrad taxa för alkohol och tobak
- Bilaga 13. Förslag till ändrad taxa för livsmedel
- Bilaga 14a-c Förslag till ändrad taxa enligt miljöbalken samt bilagor
- Bilaga 15. Förslag till ändrad taxa enligt lag om sprängämnesprekursioner
- Bilaga 16. Förslag till ändrad taxa enligt strålskyddslagen

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen